

MARCALGERGELYI KÖZSÉG KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI KONCEPCIÓJA

2017 - 2020

Készítette:

Szabó Balázs
polgármester

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	1.
2. Alapelvek, együttműködés	5.
3. Helyzetelemzés	6.
4. Előzmény, cél, jog	7.
5. Települési viszonyok	9.
6. A koncepció elemei	13.
7. A koncepció megvalósítása	15.
8. A végrehajtás ellenőrzése és az értékelés rendje	16.
9. Záradék	16.

1. Bevezetés

1.1 A koncepció alapvető célja és szükségessége:

„A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy.” – állapítja meg a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023) szóló 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat, 2.2 pontjának első mondata.

A Magyarországi helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek, a helyben biztosítható közfeladatok körében közreműködik a település közbiztonságának biztosításában.

A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének - adott időszakban és helyen - jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól. A közbiztonság infrastrukturális tényező is: a gazdaság működésének olyan feltétele, amely befolyásolja a beruházási szándékot, az idegenforgalmat, a lakosok mindennapjait, hangulatát, a letelepedési kedvet.

A település közbiztonsági állapota a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a bűncselekmények megelőzése is csak helyi összefogással lehetséges. A bűnözés mérséklése a lakosság és a rendőrség közös feladata.

A fentiek alapján, a helyi lakosokat és azok értékeit meg kell védeni a bűnözőktől, a közlekedési és együttélési szabályokat súlyosan sértőktől, ezért a közbiztonság fontosságából és az önkormányzás lényegéből fakadóan önkormányzatunknak rendelkeznie kell bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepcióval.

A közbiztonság megteremtése tehát egy olyan feladat, melyért közösen kell cselekednünk. A rendőrség nem csak a bűnüldözésre létrehozott rendvédelmi szerv, hanem a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény szerint feladatai közé tartozik a bűnmegelőzési célú ellenőrzés is. A rendőrség azonban csak egyik szereplője a közbiztonság megteremtésének, a bűnmegelőzésnek. Egy település közbiztonságának, a lakosság biztonságérzetének megteremtése és fenntartása érdekében tudatosítani kell a település lakosaiban, hogy a jogellenes magatartások helyben termelődnek, ezért az ellenük való eredményes védekezéshez elengedhetetlen a helyi erők összefogása.

A bűnözésnek ezt a társadalmi kontrollját jelenti a helyi erők együttműködő tevékenysége, melyek célja a bűncselekmények megelőzése, megszakítása, a bűncselekményekkel okozott károk enyhítése.

Gondolkodásunk és cselekvésünk középpontjába a bűnmegelőzési szemléletet helyezzük. Bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, melyek célja, vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgári szubjektív biztonságérzet minőségi javítása, a bűnalkalmak lehetőségének csökkentése, a bűnözést előidéző okok hatásainak mérséklése, a sértetté (áldozattá) válás megelőzése.

Konkrét bűnalkalmak csökkentése érdekében a cselekmény elkövetését lehetővé tevő, vagy azt elősegítő körülmények megszüntetése vagy csökkentése érdekében kifejtett tevékenység, mely lehet egy helyi rendelet megalkotása vagy a közvilágítás javítása vagy akár önkéntes polgárőri szolgálat. A bűnmegelőzés fogalmi körébe sorolható még az elkövetővé, áldozattá válás megelőzése keretében a bűncselekmény elkövetését, elszenvetését lehetővé tevő, elősegítő szociális környezeti hatások megváltoztatása, mely főleg az oktatási, nevelési intézményekben felvilágosítással, a szociális alapellátások során nyújtott tájékoztatás révén valósulhat meg.

Minden szervezet a saját feladatkörében meghatározott munkájával és ötletével kell, hogy hozzájáruljon a közbiztonság javításához. Az állam bűnmegelőzési feladatának ellátásához joggal igényli a helyi társadalom segítségét, aktív együttműködését.

Tekintettel a fentiekre egyértelműen kinyilvánítjuk, hogy **önkormányzatunknak a helyi rendőrséggel együttműködve aktív és vezető szerepet kell játszania a helyi közösség biztonságát szolgáló tervek elkészítésében.** Kezdeményező szerepünk van a legkülönbözőbb együttműködési formák szervezésében, a helyi bűnmegelőzési programok koordinálásában, végrehajtásában, folyamatos értékelésében. Önkormányzatunk ösztönzi és motiválja a helyi közösség civil önszerveződéseit.

Közigazgatási területünkön **a bűnözés kihívásaira lokális közügyként megfogalmazott bűnmegelőzési koncepcióval kívánunk hatékonyan reagálni.** Önkormányzatunk a helyi közigazgatás irányítója, és mint testület, a helyi politika fóruma vezérli, motiválja, és koordinálja a helyi bűnmegelőzést.

Az önkormányzat testületének feladata tehát a helyi népakarat és érdek legitim képviselője. **Ebbe az érdek csoportba tartozik a választók életminőségét jelentősen befolyásoló helyi bűnmegelőzés és közbiztonság is.**

1.2 A bűnmegelőzést és a közbiztonságot érintő kiemelt feladatok:

- a bűn okok feltárása, megállapítása,
- a sértetté válást befolyásoló tényezők feltárása,
- a bűnalkalmak számát redukáló intézkedések megfogalmazása,
- a bűnmegelőzés célrendszerének meghatározása,
- az elsőbbséget élvező célok és a nagy jelentőségű feladatok meghatározása,
- a döntések előkészítése, döntés, majd megrendelés a megfelelő szakmai szervezetek felé,
- a feladatok közös végrehajtására szoros együttműködés az önkormányzat, a szakmai szervezetek, a helyi intézmények, a helyi társadalom tagjai között, és a végrehajtásra való ösztönzés,
- a bűnmegelőzésben együttműködők között folyamatos partnerségi viszony fenntartása.
- a társadalmi megelőzési program és az ezzel kapcsolatos információk hatékony továbbítása, folyamatos kommunikálása.

1.3 A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportjai:

- gyermekek, fiatakorúak és a fiatal felnőttek nemzedéke,
- az időskorúak nemzedéke,
- a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók (HH),
- a halmozottan hátrányos helyzetben lévők (HHH).

A bűnözés okai és feltételei között meg kell említeni az ún. „makro környezetbe” tartozó szociális ellátottságot, az egészségügyi és közigazgatási fejlettséget, a műveltségi szintet, az igazságszolgáltatás pontosságát, gyorsaságát, a munkanélküliség mértékét és az általa érintett rétegeket, az általános gazdasági helyzetet, a létminimum szintje alatt és annak közelében élők számát, a lakáshelyzetet és a szociális ellátottsághoz szervesen kapcsolódó további tényezőket.

A személyiség kialakulását is közvetlenül befolyásoló ún. „mikro környezet” – a család, az iskola, a munkahely, a baráti kapcsolatok, szórakozási lehetőségek és szokások – is befolyásolják a bűnözés mértékét és minőségét.

Marcalgergelyi közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciójának célja a közbiztonság helyi dimenziójának megfogalmazása, annak megmutatása, hogy településünk lakosai és vezetői, intézményei, civil szervezetei összefogásával megteremthető a közbiztonságnak az a szintje, amely ahhoz szükséges, hogy minden lakos egyedül és közösségein keresztül képes legyen értékeik megvédelmezésére és új értékek megalkotására.

A koncepció célja továbbá az, hogy a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevő helyi erők közötti célirányos tevékenységet elősegítve, megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes elvégzésére.

A koncepció kialakításakor szem előtt kell tartani azt, hogy a közbiztonság helyzete és alapvető jellemzői a közel két évtizedben döntő változásokon mentek keresztül. A bűnözés minősége megváltozott és a lényegét érintően átstrukturálódott. A bűnözés új, addig nem ismert formái alakultak ki, s nemcsak szervezettebbé vált, de technikájában és eljárásaiban nagy léptékben korszerűsödött.

Ezek a változások a közbiztonságról, a bűnmegelőzés tennivalóiról alapvetően új gondolkodásmód kialakítását tették szükségessé, országos és helyi szintereken egyaránt.

1.4 A koncepció jogi alapjai:

– Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontja szerint a települési önkormányzatok a közbiztonsággal összefüggő feladataikat saját maguk határozzák meg. Az önkormányzatnak tehát – e törvényi felhatalmazás alapján – jogában áll saját közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióját megalkotni és megvalósításáról gondoskodni.

– A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát, együttműködését határozza meg. Felhívja többek között a rendőri és az önkormányzati vezetőket a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok közös ellátására, a település bűnmegelőzési- és közbiztonsági koncepciója kimunkálására.

– A Polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény, mely a közbiztonság megszilárdításában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének biztosítása, valamint e szerveződéseknek a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, a rendészeti szervekkel és a lakossággal való együttműködése kereteit fogalmazza meg.

1.5 A koncepció módszertani alapjai:

- a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023) szóló 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat.

2. Alapelvek, együttműködés

- partnerség
- prioritások megfogalmazása
- rugalmasság és gyors reagálás
- a lakosság igényeinek figyelembe vétele
- rendszerszintű bűnmegelőzés
- koordinált bűnmegelőzési munka
- a bűnmegelőzés hasznosságának tudatosítása
- a pályázati források koncentrált felhasználása
- eredményes kommunikáció
- a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiának való megfelelés

A bűnmegelőzési intézkedések költségeit olyan befektetésnek kell tekinteni, amelynek hozama csak fokozatosan térül meg a közbiztonság érzékelhető javulásával.

Marcalgergelyi közbiztonsági állapota is a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése, és a bűncselekmények, szabálysértések megelőzése is **csak helyi összefogással lehetséges.**

A bűnözés nem csak kriminalisztikai kérdés, az ellene való küzdelem nem csak rendőrségi ügy, hanem egy bonyolult társadalmi probléma, melynek sok gyökere és vetülete van: népesedéspolitikai, családtámogatási, nevelési-oktatási, foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi, szociálpolitikai-gyámügyi stb.

A bűnözés megállítása tehát valamennyi érdekelt közös ügye és feladata, legfőképp a lakosság érdeke, melyben meghatározó szereppel bír a rendőrség, az igazságügyi szervekkel (bírósággal, ügyészséggel), és az önkormányzati és civil szférával karöltve.

Meg kell találni a települési bűnözés kihívásaira a helyben leghatékonyabb megoldásokat. A társadalmat differenciált módon ösztönző és mozgósító bűnmegelőzés eredményes megvalósítása érdekében a Kormánynak, a helyi önkormányzatoknak, a központi és helyi hatóságoknak és intézményeknek folyamatosan együtt kell működniük a civil szervezetekkel, az egyházakkal, az üzleti és gazdasági élet szereplőivel, az állampolgárokkal és azok közösségeivel.

A lakosság közbiztonsági közérzetének javítása érdekében **fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek biztonságára.**

A helyi társadalmat és értékeit meg kell védeni a bűnözőktől, a jogszabályokat sértőktől, ezért a közbiztonság fontosságából és az önkormányzás lényegéből fakadóan is rendelkezünk kell a koncepcióval.

3. Helyzetelemzés

A bűnmegelőzési filozófia, majd célok és feladatok helyes kitűzésének alapja minden esetben a pontos helyzet meghatározása. Megelőzni csak azt a jelenséget vagyunk képesek, amelyet ismerünk.

A helyzetelemzés kiindulópontja tehát a környezeti elemek olyan szempontú számbavétele, hogy melyek a földrajzi, közigazgatási, gazdasági és egyéb társadalmi tényezők, feltételek kockázatai, s közbiztonságra gyakorolt hatásai.

A közbiztonsági helyzetet befolyásoló főbb elemek:

1. földrajzi, közigazgatási, demográfiai elemek;
2. gazdasági, szociális és tudati elemek, valamint
3. a közbiztonsági helyzet alakulása.

3.1 A település általános jellemzőinek leírása:

Fekvése:

Marcalgergelyi község a Veszprém megyei Pápa, és a Vas megyei Celldömölk között, nagyjából félúton, Veszprém és Vas megye határán, de még Veszprém megyében, a Marcal medencében helyezkedik el.

Megközelíthetősége:

Autóval a 834-es főútról Nemesszalókon letérve a 8411-es számú úton érhető el.

Vasúton a Celldömölk – Győr vasútvonal Vinár vasútállomásán keresztül, mely Marcalgergelyitől kevesebb mint 1 km-re található.

Története:

A település eredeti, rövidebb neve: Gergelyi, XII. századi eredetű, a Gergely keresztnévből származik. A falu első említése egy 1343-as oklevélben található. A XVI. században egy időre elnéptelenedett, de a XVII. században újratelepült. Ekkortól lakóinak többsége evangélikus vallású. A település 1908-ban kapta mai, hosszabb nevét, hogy megkülönböztessék a beregi Gergelyugornyától.

Nevezetességei:

A községben található a környék legnagyobb evangélikus temploma.

Van egy jelentős számú turistát vonzó horgásztó, melyhez vendégszállások is tartoznak, így a községben a turista forgalom az elmúlt néhány évben jelentősen megnőtt.

3.2 A település közbiztonságának jellemzői:

A település közbiztonságát meghatározó legfontosabb tényezők a következők:

I. A helyi lakosság egzisztenciális helyzete, neveltségi és morális szintje alapvető jelentőségű a közbiztonság szempontjából.

II. Legfőképpen a tavasztól őszi terjedő időszakban, de kisebb mértékben télen is idelátogató jelentősebb létszámú turista is befolyásolhatja a település közbiztonságát.

A közbiztonságot – a kriminalitás mellett – a *közterületek biztonsági helyzete*, az utcák rendje determinálja. **A település lakóinak életminőségét nemcsak a bűncselekmények alakulása, hanem az egyéb jogsértések, zavaró körülmények is befolyásolják.** Sajnos nem ritka jelenség a közterületek beszennyezése (*szemetelés*). Nem ritkák a közterületeken kóborló ebek sem, melyek veszélyt jelentenek egyrészt mind a gyalogosan, mind a gépjárművel közlekedőkre, másrészt, ha oltatlanok, úgy járványügyi szempontból is veszélyesek lehetnek harapásuk révén.

Az állampolgárok biztonságérzetére negatív hatású, ha helyenként és időnként nem tudják birtokukat, tulajdonukat megvédeni, háborítatlanul élvezni, nem tudnak pihenni, zavartalanul és békében közlekedni, sétálni.

3.3 Bűncselekményi adatok:

A település bűnügyi fertőzöttségének adatai az elmúlt 5 esztendő rendőrségi statisztikáinak tükrében:

	2013	2014	2015	2016
Összes bűncselekmény	1	2	2	0
Közterületen elkövetett bűncselekmény	0	1	0	0
Lopás	0	1	2	0

A számadatok tükrében megállapítható, hogy a település területén az elmúlt 5 évben ismertté vált bűncselekmények száma összességében stagnáló képet mutat.

Az egyes bűncselekményi típusok vonatkozásában a **vagyon elleni bűncselekmények száma**, azon belül is a lopás **dominált** (a *tulajdon elleni szabálysértések esetében megállapíthatjuk, hogy a lakosságot foglalkoztató termény és állat valamint falopások száma elenyésző*).

Az **erőszakos, garázda jellegű bűncselekmények nem jellemzőek** a településen.

Térségünkben a gazdasági bűnözés, valamint a szervezett bűnözés körébe tartozó bűncselekmények nincsenek jelen.

Valamennyi bűncselekményi kategóriában – az eseti jellegű pozitív vagy negatív irányú eltérést leszámítva – az összességében stagnáló tendencia jó színvonalú, és kezelhető közbiztonsági állapotot tükröz, aminek megőrzése, illetve lehetőség szerint még jobb színvonalra emelése lehet a jövőben kitűzendő cél.

4. Előzmény, cél, jog

4.1 A koncepció előzményei, a megalkotást indokoló körülmények

„A közbiztonság nem más, mint amit a szó jelent: a „köz” biztonsága, vagyis az állampolgárok mindenkori közbiztonsági-érzete, amely általában szubjektív”.

A közbiztonságot nagyban befolyásolja, ha a lakosság naponta többször lát rendőrt a közterületeken, de nem csak ettől lesz a „köz biztonságban”.

Biztonságot és megnyugvást ad az embereknek, ha településen jól működik a házi orvosi szolgálat, ha működik falugondnoki szolgálat, elérhetőek a közszolgáltatások, jól működik a családsegítő szolgálat, megoldott az idős felügyelet. A házi gondozó közreműködésével

mindenkihez időben eljutnak a gyógyszerek, hatékony a védőnői szolgálat, közterületeink ápoltak, megoldott a csapadékvíz elvezetés. Az óvodába járó gyermekek olyan alapokat sajátíthatnak el, amelyekkel az egészséges életmódra, a kölcsönös tiszteletre nevelés mellett alkalmasak lesznek megállni a helyüket a nagybetűs életben.

Marcalgergelyi község a korábbiakban nem rendelkezett közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióval. A településre vonatkozó koncepció szükségességét megalapozó okok:

- Lényeges változások mentek végbe a közigazgatásban és módosultak a települések közötti együttműködési keretek is.
- A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2013-ban történt elfogadása új irányvonalat szabott a bűnmegelőzésnek.
- A település is és a bűnügyi helyzet is változott, ezért a településen új prioritásokat kell felállítani.

4.2 Jövőkép, a koncepció általános célja

A koncepció célja az önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása, konkrét helyzetelemzés alapján a megvalósítandó azonnali, rövid, - közép- és hosszú távú célok, illetve prioritások kijelölése, - a lehetőségeket feltárva –a végrehajtás módjának meghatározása, a fejlesztés folyamatos biztosításával pedig az életminőséget javító közbiztonság megteremtése.

Az elmúlt években jelentős előrelépés történt a bűnmegelőzés területén, sikerült megtörni azt a korábbi felfogást, amely szerint a bűnmegelőzés kizárólag a bűnüldözés és a büntető igazságszolgáltatás hagyományos rendszerében képzelhető el. Valljuk, hogy az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a bűnözés csökkentése csak a társadalom önvédelmi képességeit fokozó államilag vezérelt, illetve támogatott szakmai és civil mozgalom beindításával érhet elő, amelynek a települési önkormányzás révén kell megvalósulnia. Bűnmegelőzési intézkedéseink minimális célja, hogy a jelenlegi helyzetet legalább fenntartsuk, de célunk a bűnözés további mennyiségi csökkentése és az állampolgárok biztonságérzetének javítása, a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést gerjesztő okok hatásának mérséklésével, illetve az áldozattá válás megelőzésével. Alapvető célunk a koncepció révén az önkormányzat közbiztonsági védelmét szolgáló alapfeladatának színvonalasabb ellátása.

4.3 A koncepció jogi alapjai

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény
- a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény

4.4 A koncepció módszertani alapjai

- 1744/2013. (X.17.) Korm. határozat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)
- 1068/2012. (III. 20.) Korm. határozat a Nemzeti Önkéntes Stratégia 2012-2020 elfogadásáról és a végrehajtásához szükséges középtávú feladatokról

5. Települési viszonyok

5.1 A település földrajzi fekvése, bel- és külterületének leírása, természeti adottságai

Marcalgergelyi község Veszprém Megyében, a Pápai Járásban, Veszprém és Vas megyék határán, a Marcal „partján” fekvő kis „zsák” település. Közúton a 834-es számú útról Nemesszalókon lekanyarodva a 8411-es számú úton közelíthető meg. Községünk az aszfaltos úton kívül egy rossz minőségű földes úton keresztül is elérhető, mely személygépkocsi közlekedésre nem, csupán motoros, kerékpáros, gyalogos, vagy mezőgazdasági gépes közlekedésre alkalmas. A földes úton haladva Külsővat községbe érkezhünk. Vasúti megközelítése a Győr – Celldömölk vasútvonal Vinár vasútállomásán keresztül lehetséges, mely állomás a község legtávolabbi pontjától is mindössze 1,5 km-re található. A település területe enyhén dombos.

A községben kultúr- és egyháztörténeti emlékek is megtalálhatóak, melyek az elmúlt években egyre nagyobb látogatottságot produkáltak. Turizmus szempontjából egyre nagyobb forgalom érezhető a településen, az itt található horgászto, és a hozzá tartozó kényelmi szolgáltatásokkal bővelkedő szálláshelyek miatt. A létesítmény tavasztól őszig jelentős, de télen (amíg nyitva tart) sem kis forgalmat bonyolít. Az ide látogatók egy nyugodt, csendes kis községben találják magukat, viszont az idevezető 8411-es számú út minősége egyre romló tendenciát mutat.

Külterületileg községünk jelentős területtel rendelkezik, az illegális hulladék lerakása, illetve egyéb környezetet szennyező események előfordulnak, de nem jelentősek, így külterületünk rendezett, melyre különös figyelmet fordít az önkormányzat és a polgárőrség egyaránt. Természeti adottságokkal nem nagyon rendelkezünk, leszámítva a község, valamint a megye határát is jelentő Marcal folyót, mely vízhozama miatt a községre nem jelent veszélyt. Kiöntése a lakóházakat nem veszélyezteti, jelentős ártéri területtel rendelkezik. Kerékpárút a településen nincs kiépítve. Településünk is érintett a GEMARA vidékfejlesztési egyesület által kijelölt kerékpárutakat illetően, valamint községünkön áthalad a Mária zarándokút egy szakasza is, ahol évente több zarándokkal is találkozhatunk.

5.2 A település szociometriai leírása, kulturális értékei

A 405 fős lakosságból 65 fő a 65 év feletti. A 18 év alattiak száma 64 fő.

A Képviselő-testület a lakosságszám megtartását, illetve növelését tűzte ki célul, mely segítené a község fejlődését, és megállíthatná az elöregedést is.

A lakosságszám növekedést úgy kell megvalósítani, hogy a község ne veszítse el egyéni vonzerejét. Ez már az infrastruktúra minimális továbbfejlesztésével elérhető. A fejlődés ütemét figyelembe véve az intézmények tudják kezelni a lakosságszám növekedéséből adódó elvárásokat úgy, hogy az ellátási színvonal nem csökken.

A lakosság túlnyomó része Pápára és Celldömölkre jár dolgozni, de többen ingáznak Jánosházára, Sárvarra, illetve egyéb településekre is. A munkanélküliek aránya a munkaképes korúakra vetítve nem jelentős.

A településen az élet, a lakhatás, a gyermek, az időskorú, a bántalmazott nő veszélyeztetéséből, vagy a fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő, azonnali beavatkozást igénylő, esélyegyenlőtlenségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes

körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen mélyszegénységben-nyomorban élők jelenleg nincsenek. Az alacsony jövedelműek bevételeinek egy része a szociális pénzbeli juttatásokból származik, amely a településen belül, a munkalehetőségektől függően, 4-6 család között változik.

A helyi lakosok szerény és átlagosnak mondható, de összességében elfogadható körülmények között élnek. Az otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb, a jövedelemhez mérten aránytalanul magas rezsi, és egyre több helyen a megnövekedett törlesztő részletek miatt.

Az inaktív lakosságra vagy nagyon alacsony jövedelemmel rendelkezőkre, az alacsonyabb iskolai végzettség a jellemző.

A szakmával rendelkezőkre kevésbé jellemző a tartós munkanélküliség. A jövedelem kiegészítése érdekében, aki teheti mellékfoglalkozást vagy alkalmi munkavállalást is végez, melyet helyi vállalkozóknál is végeznek.

Az önkormányzat is részt vesz a közfoglalkoztatási programban, hogy keresőképes személyek részére foglalkoztatást és így jövedelemszerzési lehetőséget tudjon biztosítani.

Alapellátást biztosít a Marcalgergelyi Vadvirág Óvoda, mely a Nemesszalóki Napköziotthonos Óvoda tagintézménye. Községünkben általános iskola nincs, az iskolás korúak többsége Nemesszalókra jár iskolába, melyhez a volán „iskolabusz” járatát veszik igénybe.

A közigazgatási feladatokat a Nemesszalóki Közös Önkormányzati Hivatal, mint közös önkormányzati hivatal látja el.

A településen falugondnoki szolgálat működik, községünk falubusszal pályázati forrásból rendelkezik. Rendszeres feladatai közé tartozik a napi ebéd szállítás az óvodába, és az azt igénylőkhöz (többnyire idősek), valamint keddi és csütörtöki napokon a „betegszállítás” a kórházi ellátás igénybevételéhez hozzájutás segítése.

A háziorvosi egészségügyi szolgálat megfelelő körülmények között működik, közvetlenül az önkormányzat épülete mellett. Az orvosi rendelő pályázati forrásból 2006-ban épült. A rendelőben heti három alkalommal van orvosi rendelés, valamint havonta kétszer védőnői tanácsadás.

Közösségi szolgáltató tér településünkön jelenleg nincs. A közösségi rendezvényeknek a művelődési ház és környéke ad helyet.

5.3 Gazdasági élet, a település életében jelentősebb szerepet játszó vállalkozások

A kereskedelem és a vendéglátás alacsony szintű. Ennek fő oka, hogy a helyi lakosság nagyobb része nem helyben, hanem ott ahol dolgozik, veszi igénybe ezeket a szolgáltatásokat.

A községben nincsenek nagy termelő üzemek, mely előnyt jelent a környezetterhelés területén és hátrány a község önfenntartó képesség hiánya miatt. Lehetőség szerint támogatni kell állandó vállalkozások letelepedését úgy, hogy a település jelenlegi képét, természeti, környezetvédelmi helyzetét ne rontsák.

A településen székhellyel, vagy telephellyel rendelkező vállalkozások nagyobb része egyéni, illetve kisvállalkozó. A legnagyobb foglalkoztatást azonban nem a helyi vállalkozók biztosítják.

Az ivóvíz-, szennyvízcsatorna-, földgáz, internet, telefon – és energiaszolgáltatás szinte az egész községben biztosított.

Jelenleg egy egyéni vállalkozás biztosítja az alapvető élelmiszer kereskedelmi, szolgáltatást.

5.4 Idegenforgalom, turizmus, átutazók

A település „zsáktelepülés”, melynek révén átmenő forgalom a községben nem bonyolódik. Idegenforgalmi és turisztikai szempontból a község északi részén található Joó-tó és a hozzá tartozó szálláshelyeknek generáló hatása van. Az elmúlt években megnövekedett az ide látogató idegenek száma, ennek ellenére a község még mindig őrzi nyugodt, csendes voltát, mely a pihenni vágyóknak kedvez.

Idegenforgalmi és turisztikai szempontból próbáljuk kihasználni az önkormányzat által fenntartott tájházat, valamint az egyházzal közösen az érdeklődők részére bemutatjuk a község egyetlen, evangélikus templomát, mely a környék legmagasabb temploma, és más büszkeséggel is rendelkezik.

A község egy részén áthalad a Mária zarándokút, melyen évente növekszik a zarándokok száma.

A községben elrejtett úgynevezett „geoláda” is generál idegenforgalmat.

5.5 Közbiztonság

A helyi társadalom közbiztonság szempontjából releváns jellemzői:

Bűncselekmények	2013	2014	2015	2016
Lopás	0	1	2	1
Közterületen elkövetett bűncselekmény	0	1	0	0
Garázdaság	0	0	0	0
Súlyos testi sértés	0	0	0	0
Rongálás	0	0	0	0
Állatkínzás	0	0	0	0
Összesen:	0	2	2	1

Marcalgergelyi község a Pápai Rendőrkapitányság illetékességi területéhez tartozik, Nemesszalóki Körzeti Megbízotti Csoport székhellyel. A körzeti megbízott tevékenységi körébe tartozik még Vinár, Nemesszalók, és Külsővat községek bel- és külterületének ellenőrzése is.

A községben 2012. december 01. óta körzeti megbízottként Rendes László r. tzls. teljesít szolgálatot. Marcalgergelyi község a Pápai Rendőrkapitányság illetékességi területéhez tartozó többi településhez képest a bűnügyileg nem fertőzött területek közé tartozik.

A település közbiztonsági helyzete:

A közbiztonság helyzet nem mindig jelenti azt, hogy egy adott tárgyévben mennyi bűncselekmény történi, de azért némi támpontot jelent.

A lakosság köznyugalmát súlyosan megzavaró rablás, vagy ennél egyéb súlyosabb bűncselekmény az elmúlt időszakban nem történt.

A rendőri eljárásban kezelt bűncselekmények száma viszonylag alacsony. 2013. évben 1, 2014. évben 2, 2015. évben 2, míg 2016. évben 0 bűncselekmény történt a településen, melyek közül egyik sem volt közfelháborodást keltő.

A közterületi jelenlét az elmúlt években jól alakult, a körzeti megbízotti csoport tagjai lehetőségeikhez mérten igyekeztek minél többször megjelenni a településen. A belterületeken illetve a külterületeken művelés alatt lévő erdőkre, és szántóföldi területekre fokozott figyelmet fordítottak a lopások megelőzése céljából. A rendőrség szorosan együtt működik a Marcalgergelyi Polgárőrséggel és a területileg illetékes vadásztársaság hivatásos vadászaival, valamint az erdészettel.

Marcalgergelyi község önkormányzata a korábbi évekhez hasonlóan a lehetőségeihez képest támogatja a rendőrség munkáját. A körzeti megbízottak a településen megfelelő időt töltenek, talán ennek is köszönhetően a vidéki, átutazó jellegű házalásos árusítások visszaszorultak. A községben az idegenforgalmi szezon hatásai kis mértékben érezhető.

Igazgatásrendészeti tevékenység:

A községben 2 személy rendelkezik fegyvertartási engedéllyel, a tartási körülmények éves ellenőrzése folyamatosan, időarányosan kerül végrehajtásra, mely során hiányosság nem került megállapításra.

A község úthálózata jónak mondható, talán ennek is köszönhető, hogy közlekedési baleset illetve jármű rongálódás úthibából nem történt.

A körzeti megbízottak rendszeresen tartják a kapcsolatot a lakossággal, hogy megtudják, mik azok a problémák, amik megoldásához esetlegesen segítséget tudnak nyújtani. Törekedtek a lehetőségekhez mérten a lakosság megismerésére, velük való kapcsolatteremtésre, és a helyi problémák megismerésére.

A községben Polgárőrség működik. A körzeti megbízottak tartják a kapcsolatot a polgárőrséggel, a csoport kapcsolata kifejezetten jónak mondható, havonta több alkalommal látnak el közösen szolgálatot, mind hétköznapokon, mind pedig valamennyi ünnepnap és rendezvény alkalmával. A Polgárőrség tagjai szabadidejüket nem kímélve a nap bármely időszakában rendelkezésre állnak, áldozatkészségük kimagasló. Az ő tevékenységük elősegíti a rendőrség munkáját, nekik is köszönhető az, hogy az elmúlt években kiemelkedő bűncselekmény nem történt.

Összegzés:

A község fő célja a közbiztonság és a közterület nyugodt rendjének fenntartása, javítása.

A rendőrök visszatérően, kiszámíthatatlan időpontokban jelennek meg a községben, ezzel is nehezítve az esetleges bűnelkövetők munkáját. A szolgálatok ellátása során figyelmet fordítanak a községet körülvevő mezőgazdasági, erdő és egyéb külterületek fokozottabb ellenőrzésére is. A közlekedés biztonsági helyzetet folyamatosan figyelemmel kísérik, a jogellenes cselekményeket elkövető személyek lehetséges kiszűrése érdekében.

A község közbiztonsági helyzete kifejezetten jónak mondható. Az rendőrség, valamint az önkormányzat közötti kapcsolat kiváló.

6. A koncepció elemei

6.1 Az önkormányzat részletekre lebontott jövőképe a település közbiztonságáról

Az önkormányzat 2017-2020. évi közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciójának megfogalmazásakor a korábbi években elért eredmények megtartására és fejlesztésére, a település közrendjének, közbiztonsági helyzetének elemzésére, a lakosság biztonságérzetét befolyásoló tendenciák tanulmányozása során levont következtetésekre, a Nemzeti Bűnmegelőzési Programban (2013-2023) foglalt célkitűzésekre helyezték a hangsúlyt.

A közbiztonság az életminőség meghatározó része, olyan kollektív, értékkel bíró társadalmi termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy. A komplex bűnmegelőzési megközelítésnek egyszerre kell rövid-, közép-, és hosszú távon eredményt elérnie, ezért a feladatok tervezésénél – az eltérő eszközök által megkívánt eltérő módszerek alkalmazásánál – fontos a célok összhangjának biztosítása. A stratégia tekintettel van azokra a szakpolitikákra is, amelyekkel a bűnmegelőzések közös kapcsolódási pontjai vannak.

Ezek a szakpolitikák: az egészségpolitika, a családpolitika, az ifjúságpolitika és a gyermekvédelem, a sportpolitika, a foglalkoztatáspolitikai, a természetvédelmi politika, az építésügyi politika és a társadalmi felzárkóztatást célzó programok, valamint az információbiztonság.

A megjelölt szakpolitikák elválaszthatatlanok az önkormányzat általános tevékenységétől, az eredményesség záloga a minden elem figyelembevételére kiterjedő tervezés és a koordinált végrehajtás. Azokkal a kriminális jelenségekkel, amelyek megelőzése, kezelése az állami szervek speciális felkészültségét és jogosultságait igényli (mint például a terrorizmus, a korrupciós jellegű bűncselekmények megelőzése) az önkormányzat stratégiai programja nem foglalkozik.

Az önkormányzat 2017-2020. évi közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiájának általános, hosszú távú stratégiai célja az objektív biztonság és a szubjektív biztonságérzet javítása.

Középtávú cél a közösségű bűnmegelőzés rendszerének kiépítése a településen. Partnerségi viszony fokozása az önkormányzat, az illetékes rendészeti szervek, helyi intézményi struktúra, gazdasági élet helyi szereplői, lakossági-civil szerveződések és a lakosság minél szélesebb rétege között. A településen a polgárőr egyesület fejlesztése.

6.2 A stratégia megvalósítását szolgáló rövidtávú célok:

- az önkormányzat bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciójának elfogadása
- a lakosság élet- és vagyonbiztonságának megőrzése, az egymásért érzett felelősség és szolidaritás erősítése
- a közterületek élhetőbbé tétele, biztonságuk fokozása
- az önkormányzati tulajdon, az épített és természeti környezet védelme
- a bűnmegelőzés következetes fejlesztése, a bűnelkövetővé és áldozattá válás kockázati tényezőinek visszaszorítása a legveszélyeztetettebb társadalmi rétegeknél és csoportoknál (munkanélküliek, gyermek-, és fiatalok, idős emberek)
- a közrend-, a közbiztonság és a bűnmegelőzés területén az elmúlt években elért eredmények, az együttműködő önkormányzati, katasztrófavédelmi, rendészeti, civil, lakossági, egyházi és gazdálkodó szerveződések között kialakított partneri viszony megőrzése, a kiépített eszközrendszer és a bevált módszerek fejlesztése

6.3 Prioritások a bűnmegelőzésben

A településen felmerült problémák prioritása:

- fiatalok által elkövetett esetenként ismétlődő köztéri rongálások, időnkénti rendzavarások (éjszakai hangoskodás, randalírozás) – nem jellemző
- fiatalkori túlzott alkohol fogyasztás és tudatmódosító szerek megjelenése – nem jellemző
- idősök esetenkénti áldozattá válása trükkös csalók által – nem jellemző
- a bűnmegelőzés egyik eszközének a térfigyelő rendszernek a hiánya – tervezés alatt
- vagyonelleni bűncselekmények, amelyek többsége eddig felderítetlen maradt – ritka
- közlekedési szabálysértések (balesetek), gyorsajtás, zaj és porterhelés – nem jellemző

6.4 A prioritásokhoz igazodó, időtávokra tagolt cselekvési terv

1. Intézkedés címe:	Rongálások, vandalizmus megakadályozása
Feltárt probléma	A településen ritkán, de előfordulnak rongálások.
Intézkedéssel elérni kívánt cél	A településkép javítása, a lakosság komfortérzetének növelése, biztonságos közterületek fenntartása.
Tevékenysége (a beavatkozás tartalma)	1.: a fertőzöttebb területeken térfigyelő rendszer kiépítése 2.: folyamatos információs csatorna működtetése
Felelős	Polgármester
Résztvevők / partnerek	Óvoda vezetője, rendőrség, polgárőrség
Intézkedés típusa, megvalósításának ideje	1. hosszú távú 2. folyamatos
Eredményesség mérése	Bejelentések száma, fertőzött terület megszűnése.
A szükséges erőforrások	1. a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak

2. Intézkedés címe:	Illegális szemétkerakások megakadályozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A település bel és külterületein, erdős részeken előfordulnak illegális szemétkerakások.
Intézkedéssel elérni kívánt cél	Tiszta, rendezett település. A hulladéklerakás és szállítás szabályainak betartatása.
Tevékenysége	Polgárőrség felkérése, figyelési körzetük megbeszélése.
Felelős	Polgármester, jegyző, polgárőrség
Résztvevők/partnerek	Önkormányzat, Polgárőrség
Intézkedés típusa, ideje	Folyamatos
Eredményesség mérése	Illegális szemétkerakások, és az ezzel kapcsolatos bejelentések számának csökkenése, megszűnése
A szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	A humán erőforrás rendelkezésre áll, az eszközök beszerzését a polgárőrséggel közösen ki kell dolgozni.

3. Intézkedés címe:	Idős emberek megszólítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Leginkább az idős emberek a kifinomult csalók, tolvajok, szélhámosok célpontja, így közbiztonsági szempontból az egyik legveszélyeztetettebb társadalmi csoport.
Intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősek biztonságérzetének növelése
Tevékenysége (a beavatkozás tartalma)	1. A településen élő idős emberek (65 év feletti) feltérképezése 2. Felvilágosítás, tájékoztatás nyújtása az idősek számára
Felelős	1. polgármester, jegyző 2. rendőrség, polgárőrség, családsegítő és házi segítségnyújtás
Résztevők/partnerek	Idősek, Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, Polgárőrség
Intézkedés típusa, megvalósításának ideje	1. folyamatos 2. folyamatos
Eredményesség mérése	Nyilvántartás létrejötte, biztonságérzet növelése, hatósággal szembeni bizalom erősítése
A szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	A szükséges erőforrások rendelkezésre állnak

7. A koncepció megvalósítása

A programban meghatározott közbiztonsági és bűnmegelőzési feladatok végrehajtásához szükséges pénzügyi fedezetet az önkormányzat költségvetésében kis mértékben tudja biztosítani.

Céljaink megvalósításához továbbra is megkülönböztetett figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket és élni fogunk minden olyan alkalommal, mely hozzásegítheti az önkormányzatot, a közös céljainkért dolgozó partnereinket a település bűnmegelőzési feltételeinek javításához, eszközrendszerének bővítéséhez, korszerűsítéséhez.

Folyamatosan ellenőrizni és értékelni kell a rendelkezésre álló források hasznosulását, a hatékony felhasználást. A bűnmegelőzés hatékonyságának mérése a pénzügyi adatok ismerete mellett a bűnözéssel, az áldozattá válással kapcsolatos információkra és a közbiztonsággal kapcsolatos lakossági vélemény elemzésére épül.

A lakosság biztonságérzetének javítása a rendvédelmi és az önkormányzati feladatok harmonizálásával valósulhat meg. A bűnözési helyzet átfogó felismerésére épülő, települési szinten kidolgozott, a helyi szervezetek – állami, civil, egyházi – együttműködésére alapozott cselekvési programnak a települési közbiztonságra meghatározó szerepe lesz. Bűnmegelőzési programunkban biztosítanunk kell azoknak a tényezőknek az érvényesülését és összhangját, amelyek a bűnözési készlet hatását csökkentik, az áldozattá válás okait negatívan befolyásolják, és bűnalkalmak számát mérséklék.

A program ismertetéséhez, képzések, előadások megtartásához, klubszerű foglalkozásokhoz a közösségi tér rendelkezésre áll a kommunikációs eszközeivel.

Az önkormányzat koncepciója nem nélkülözheti a rendőrségi szerepvállalást, közreműködést. A rendőrség az önkormányzat fő partnere a helyi közbiztonság megteremtésében.

Az együttműködés keretében továbbra is fenntartjuk a személyes kapcsolatot, amelyen évente legalább egy alkalommal értékeljük a megelőző időszak tapasztalatait. A rendőrség segítséget nyújt kommunikációs anyagok rendelkezésre bocsátásával, szórólap vagy elektronikus formában eljuttatott anyaggal, a bűnmegelőzési stratégiák lakosság körében történő ismertetéséhez, amelyet az önkormányzat eszközeivel minden ingatlanra eljuttat. Továbbá lakossági fórumok keretében adnak tájékoztatást a településre jellemző problémákról és adnak útmutatást az áldozattá válás elkerüléséhez.

A kommunikációs eszközök az önkormányzati hírcsatornák mellett bővíthetők a civil szervezetek segítségével is, azok bevonásával. A helyi egyház, a házi segítségnyújtó, a családsegítő, és a házi orvos támogatására is számíthatunk.

8. A végrehajtás ellenőrzése és az értékelés rendje

A koncepció időszakos felülvizsgálatát 3 évente elvégezzük, illetve, amennyiben a településen valamilyen jelentős változás áll be, akkor soron kívül felülvizsgáljuk, és a szükséges módosítást végrehajtjuk.

Az eredményesség mérésére, különösen a biztonságérzet változásának értékeléséhez évente kérdőívet készítünk.

„Összefoglalva az önkormányzat szerepét a közbiztonságban kijelenthetjük, hogy az önkormányzat egy kapocs, amely összeköti a közös szereplőket, hatóságokat, hiszen egyik szervezet sem tud sikeres lenni a másik szervezet együttműködése nélkül.”

9. Záradék

Marcalgergelyi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete fenntartja határozott szándékát a település bűnmegelőzési céljait és feladatait illetően. A koncepcióban megjelölt bűnmegelőzési intézkedéseket meg kívánja valósítani.

A Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Koncepciót Marcalgergelyi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a záradékban foglaltaknak megfelelően a **.../2017. (x.x)** számú határozatával elfogadta.

Marcalgergelyi, 2017. XXX. XX.

Szabó Balázs
polgármester

dr. Szabadics Zsuzsanna
jegyző